

Balio Sruogos laiškas Jonui Rinkevičiui, 1923-12-20, iš Miuncheno - į Kauną

Rinkevičių Jonai, / Mano nuomone, Tu ant manęs piktas, bet kai Dievas duos - kada nors pasiaiškinsi, ir tikiuos, kad Tau širdis atsileis.

Rinkevičių Jonai, [1]

Mano nuomone[,] Tu ant manęs piktas, bet kai Dievas duos - kada nors pasiaiškinsi[,] ir tikiuos, kad Tau širdis atsileis.

Šiuo tarpu aš noriu ne apie griekus, o tik biznio reikalu.

Pernai, rudeniop, atmeni, aš siūliau padaryti sutartį dėlei vertimo į „Švyturio“ [2] [„]Jaunimo biblioteką[“]. Bet pernai man sukliudė Šv. ministerija, [3] kuriai aš turėjau padarytą sutartį ištesėti. [4]

Šiais metais su Šv. ministerijos piemenų, atsiprašau, Knygų leidimo komisija, baigiau visus interesus ir pasisiūlytau [„]Švyturiui[“].

Šiuo tarpu aš norėčiau Jums rekomenduoti vertėją p-lę V. Daugirdaitę, [5] kuri pilnai atitiktų jūsų reikalavimams dėl [„]Jaunimo bibliotekos[“]. 1) Jos „literatūros stažas“ - 2 metai darbo „Lietuvos“ red. [6] 2) Ji išvertė Šviet. ministerijai iš prancūzų kalbos Croiset „Graikų literatūros istoriją“ - 58 lankų veikalą. [7] 3) Iš žymesnių literatūros darbų tektų pažymėti[,] kad ir str. „Voldemaras Bonsels“ ([„]Skaitymai[“][,] XXIII kn.)[.] [8] Vadinasi, galite turėti medžiagos, kad vertėja pasitikėti. Šiuo tarpu aš patarčiau, ypatingai atsižvelgamas į tai, kas eis Lietuvoj ir Amerikoj, - Romaino Rolland'o raštus, ypač „Meister Brengnion“ (apie tai ž. mano str. „Skaitymuose“) [9], arba V. Bonsels'o „Indienfart“. [10] O gal jūs - „Švyturys“ - turėtumėt savo pasiūlymų? Tik geriau iš prancūzų kalbos.

Tačiau vertimų, kuriuos atliks p-lė V. Daugirdaitė, galutina redakcija pasilieka mano, už kuriuos aš savo marke atsakau[,] nes juos peržiūrėsiu. Manau, ir [„]Švyturiui[“] būt neblogai[,] ir duotumėt žmonėms baigt mokslus. Kadangi aš į Lietuvą atvažiuot šiuo tarpu negaliu, tai sutartį geriau daryti su p-le V. Daugirdaite.

Tavo

Balys Sruoga

KOMENTARAI

- [1] Jonas Rinkevičius (1887-1958), leidėjas, „Švyturio“ leidyklos, 1922-1931 m. veikusios Kaune, įkūrėjas.
- [2] „Švyturys“ - knygų leidimo akcinė bendrovė, veikusi 1918-1931 m. Leido vadovėlius, originaliąją ir verstinę grožinę literatūrą, knygų seriją „Jaunimo biblioteka“.
- [3] Švietimo ministerijos leidykla, veikusi 1919-1940 m. Kaune; vienintelė tuo metu valstybinė leidykla Lietuvoje. Be mokykloms leidžiamų vadovėlių, lietuvių ir užsienio autorių veikalų, organizavo ir vertimus.
- [4] Balys Sruoga su Švietimo ministerijos Knygų leidimo komisija 1922 m. buvo susitaręs dėl rusų poeto Aleksandro Puškino poemos *Eugenijus Oneginas* vertimo, sutartis liko neįgyvendinta.
- [5] P[ane]lė V. Daugirdaitė. Vanda Daugirdaitė (1899-1997), 1921-1923 m. Berlyno universiteto Filosofijos fakulteto istorijos studentė.

- [6] Dienraščio *Lietuva red[akcija]*.
Lietuva – visuomenės ir politikos dienraštis, leistas 1919–1928 m. Kaune, oficialus Lietuvos Respublikos vyriausybės leidinys. Jį 1921–1923 m. redagavo Balys Sruoga, 1923 m. – Mykolas Biržiška, 1923–1925 m. – Kazimieras Jokantas.
- [7] Vincas Krėvė, dirbęs Švietimo ministerijos Knygų leidimo komisijoje, Vandai Daugirdaitei, negaudavusiai stipendijos Berlyno universitete, buvo pasiūlęs iš prancūzų kalbos išversti brolių helenistų Alfredo ir Maurice'o Croiset vadovėlių *Graikų literatūros istorija*. Vertėjai mokėtas honoraras. Vertimą tvarkė, redagavo Balys Sruoga. Vertimas nebuvo išleistas.
- [8] V. D-tė, „Voldemaras Bonsels“, in: *Skaitymai*, kn. XXII, 1923, p. 140–163.
- [9] Kalbama apie prancūzų rašytojo Romaino Rollando (1866–1944) romaną *Kola Brenjonas* (1919).
Plačiau apie Romainą Rollandą žr. Balys Sruoga, „Naujas idealizmo istorijos lapas“, in: *Skaitymai*, kn. XVIII, 1922, p. 74–111.
- [10] Apie Voldemaro Bonselso kūrinių *Indienfahrt (Kelionė į Indus)* žr. aukščiau minėtame Vandos Daugirdaitės straipsnyje, p. 160.